

1 Što pravni pojam „dostava pismena” znači u praksi? Zašto postoje posebna pravila o „dostavi pismena”?

„Dostava pismena” način je na koji se pismeno uručuje adresatu kako bi ga se obavijestilo o sadržaju pismena, u skladu s određenim odredbama postupovnog prava u kojima su propisani sredstvo, način obavješćivanja o pismenu i potvrda izvršene dostave.

2 Koja je pismena potrebno službeno dostaviti?

Pismena koja se moraju službeno dostavljati uključuju pismena u postupku, zahtjev za ukidanje presude, žalbu, kasacijsku žalbu, zahtjev za preispitivanje presude, postupke treće osobe, tužbu protiv izvansudskih i sudskih akata, primarnu ili sekundarnu intervenciju, obavijest o suđenju i obavijest treće osobe, zahtjev za donošenje privremene mjere, zahtjev za sudsku zaštitu u neparničnim postupcima, poziv na ročište i sve sudske presude (pravomoćne i nepravomoćne).

3 Tko je odgovoran za dostavu pismena?

Za dostavu je odgovorna stranka u postupku na temelju pisanog naloga o dostavi pismena koji je izdala ta stranka ili njezin zastupnik ili, na zahtjev navedene stranke, nadležni sudac ili, u slučaju sudskog vijeća, predsjednik sudskog vijeća (članak 123. Zakona o parničnom postupku (ZPP)). Pismena dostavlja izvršitelj kojeg je imenovao sud sa sjedištem u području u kojem adresat ima prebivalište ili boravište u trenutku dostave (članak 122. stavak 1. ZPP-a). Ako je dostava pismena u nadležnosti suda, dostavu može obaviti i kazneni izvršitelj u predmetnom području ili djelatnik grčke policije, šumski čuvar ili općinski tajnik (članak 122. stavci 2. i 3. ZPP-a). Nadalje, u postupku za donošenje privremenih mjera, obavijest o mjestu i vremenu ročišta dostavlja se pismenom koje izdaje tajništvo suda u kojem su navedeni mjesto, datum i vrijeme ročišta ili pozivom koji sudsko tajništvo šalje telegrafom ili telefonom. Sudac može naložiti da se uz sudski poziv dostavlja i preslika zahtjeva (članak 686. stavak 4. ZPP-a).

4 Dostava upita

4.1 U skladu s Uredbom (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenog 2007. o dostavi u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima, nastoji li tijelo koje prima zahtjev u toj državi članici na vlastitu inicijativu pronaći trenutno boravište primatelja pismena koje je potrebno dostaviti ako primatelj više ne boravi na adresi koja je poznata tijelu koje podnosi zahtjev?

Da.

4.2 Imaju li strana pravosudna tijela i/ili stranke u sudskim postupcima pristup registrima ili uslugama u toj državi članici kojima se omogućuje utvrđivanje trenutne adrese osobe? Ako da, koji registri ili usluge postoje i koji se postupci moraju slijediti? Koju naknadu, ako postoji, treba platiti?

Ne, oni nemaju izravni pristup, što se može zaključiti iz Uredbe (EZ) br. 1206/2001 u kojoj je propisano da sudska tijela moraju uzajamno komunicirati kako bi ispunila zahtjev za praćenje osobe.

Trebalo bi također navesti da su svi rezidenti Grčke upisani u bazu podataka svake općine preko nadležnih matičnih ureda. Međutim, u jedinstvenoj nacionalnoj bazi podataka, koju prema potrebi ažuriraju grčke općine, nalaze se samo odrasli građani koji su upisani na temelju osobne iskaznice / putovnice. Ona je građanima dostupna (besplatno) samo putem javnih telefonskih imenika.

4.3 Kako tijela u toj državi članici postupaju sa zahtjevom poslanim u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima u cilju otkrivanja trenutne adrese osobe?

Ovršni sud podnosi zahtjev za praćenje osobe nadležnim policijskim tijelima.

5 Kako se pismeno obično dostavlja u praksi? Postoje li alternativne metode koje se mogu primijeniti (osim nepropisne dostave iz točke 6. u nastavku)?

Redovni način dostave pismena jest osobna dostava predmetnog pismena na ruke adresatu (članak 127. stavak 1. ZPP-a) neovisno o tome gdje se adresat nalazi (članak 124. ZPP-a). Međutim, ako adresat u mjestu gdje treba obaviti dostavu ima prebivalište, trgovinu ili ured, sam ili s drugom osobom, ili ako tamo radi kao zaposlenik, radnik ili službenik, pismeno se ne može dostaviti na drugom mjestu bez njegove suglasnosti (članak 124. stavak 2. ZPP-a). Kada je riječ o alternativnim načinima dostave, pismena se na temelju odluka donesenih na prijedlog ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava mogu dostaviti i poštom ili telegrafom ili telefonom. U odlukama se navodi i način obavljanja i potvrđivanja dostave (članak 122. stavak 4. ZPP-a). Do danas nisu donesene takve odluke.

6 Je li elektronička dostava pismena (dostava sudskih ili izvansudskih pismena elektroničkom komunikacijom na daljinu, primjerice e-poštom, sigurnom internetskom aplikacijom, faksom, sms-om itd.) dopuštena u parničnim postupcima? Ako da, za koju je vrstu postupaka dopuštena ta metoda? Postoje li ograničenja u pogledu dostupnosti/pristupa toj metodi dostave pismena ovisno o tome tko je primatelj (pravni stručnjak, pravna osoba, poduzeće ili drugi poslovni subjekt itd.?)

Sudska pismena mogu se dostavljati i elektroničkim sredstvima ako su elektronički potpisana. Sudsko pismeno koje se dostavlja elektroničkim sredstvima smatra se dostavljenim ako je pošiljalatelj od adresata zaprimio elektroničku potvrdu o primitku koja mora nositi napredni elektronički potpis i činit će dostavnicu (članak 122. stavak 5. ZPP-a). Treba napomenuti da navedena mogućnost dostave sudskih pismena elektroničkim sredstvima ovisi o donošenju predsjedničke uredbe na temelju prijedloga ministra pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava, u kojoj će biti navedeni posebni zahtjevi koji moraju biti ispunjeni. Nadalje, u zajedničkoj odluci ministra financija i ministarstva pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava bit će propisan i način plaćanja i naplate pristojbi i biljega za dostavu sudskih pismena elektroničkim putem.

7 „Nepropisna” dostava

7.1 Dopušta li zakon te države članice druge metode dostave u slučajevima kad nije bilo moguće dostaviti pismena primatelju (npr. obavijest na kućnu adresu, na ured ovršitelja, poštom ili oglašavanjem na obavijesnu ploču)?

Ako se adresat ne nalazi na adresi prebivališta, pismeno se uručuje jednoj od osoba koje žive na istoj adresi ako su one svjesne svojih postupaka i nisu protivne stranke u postupku (članak 128. stavak 1. ZPP-a).

Ako ni jedna od osoba iz stavka 1. nije na adresi prebivališta:

(a) pismeno se postavlja na vrata prebivališta u nazočnosti svjedoka;

(b) najkasnije sljedećeg radnog dana preslika pismena, koja se izrađuje besplatno, mora se uručiti načelniku policijske uprave ili postaje u okrugu u kojem se prebivalište nalazi ili, ako načelnika nema, odgovornom policijskom djelatniku ili zamjeniku ili stražaru policijske postaje. U svim navedenim slučajevima dostava se dokazuje potvrdom koja se sastavlja besplatno u okviru dostavnice;

(c) sljedećeg radnog dana, osoba koja je dostavila pismeno mora poštom adresatu poslati pisanu obavijest u kojoj su navedeni vrsta dostavljenog pismena, adresa na kojoj je pismeno objavljeno, datum objave, nadležno tijelo kojem je dostavljen primjerak i datum dostave. Dokaz o postavljanju obavijesti osoba koja je obavila dostavu mora besplatno zabilježiti i potpisati u dostavnici. U dokazu mora biti naveden poštanski ured u kojem je ostavljena obavijest te ime zaposlenika koji ju je preuzeo i koji mora potvrditi dokaz (članak 128. stavak 4. ZPP-a).

Ako se adresat ne nalazi u trgovini, uredu ili radionici, pismeno se dostavlja na ruke voditelju trgovine, ureda ili radionice ili jednom od partnera, suradnika, zaposlenika ili službenika, ako su svjesni što čine i ako nisu protivne stranke u postupku (članak 129. stavak 1. ZPP-a).

Ako u trgovini, uredu ili radionici nije nazočna ni jedna od osoba navedenih u stavku 1., primjenjuje se odredba članka 128. stavka 4. ZPP-a (članak 129. stavak 2. ZPP-a).

Ako adresat ili osobe iz članaka 128. i 129. odbiju prihvatiti dostavu pismena ili potpisati dostavnicu ili ako je ne mogu potpisati, dostavljač u nazočnosti svjedoka stavlja pismeno na vrata prebivališta, ureda, trgovine ili radionice (članak 130. stavak 1. ZPP-a).

Ako adresat nema prebivalište, ured, trgovinu ili radionicu ili odbije prihvatiti dostavu pismena, ili ne može ili odbija potpisati dostavnicu i njegovo odbijanje je potvrdio svjedok kojeg je u tu svrhu angažirao dostavljač, dostavnica se uručuje osobama iz članka 128. stavka 4. točke (b) (članak 130. stavak 2. ZPP-a).

Ako je adresat u bolnici ili u zatvoru i ako ga je stoga nemoguće kontaktirati, što je potvrdila uprava bolnice ili zatvora navedena u dostavnici, pismeno se može dostaviti upravitelju bolnice ili zatvora koji imaju obvezu pismeno uručiti adresatu (članak 131. ZPP-a).

Ako je adresat na dužnosti na trgovačkom brodu koji je u grčkoj luci, ako je odsutan ili odbije prihvatiti dostavu pismena, ili odbije ili ne može potpisati dostavnicu, pismeno se dostavlja kapetanu broda ili njegovu zamjeniku i, ako je on odsutan ili odbija prihvatiti dostavu pismena, dostavlja se ravnatelju lučke uprave koji ima obvezu obavijestiti adresata (članak 132. stavak 1. ZPP-a).

Ako je adresat na dužnosti na trgovačkom brodu koji nije u grčkoj luci, pismeno se dostavlja na adresu prebivališta u skladu s člankom 128. a, ako on nema prebivalište, dostavlja se u skladu s odredbama o dostavi pismena osobama s nepoznatim prebivalištem. U svakom slučaju, pismeno se dostavlja u ured vlasnika broda u Grčkoj ili u ured brodskog agenta u grčkoj luci, ako postoji (članak 132. stavak 2. ZPP-a).

Za osobe u sljedećim kategorijama koje su u vojsci, ako se dokument ne može dostaviti njima ili njihovim srođnicima ili posluži koji žive u istom stanu, pismeno se dostavlja u skladu s člankom 128. stavcima 3. i 4., a kada je riječ o:

(a) osobama koje služe u grčkoj vojsci pismeno se dostavlja zapovjedniku jedinice ili bazi kojoj adresat pripada. Ako jedinica ili baza nisu poznate, pismeno se dostavlja zapovjedniku odgovarajućeg vojnog ogranka;

(b) časnicima, dočasnicima i mornarima grčke mornarice, pismeno se dostavlja glavnom zapovjedniku mornarice;

(c) časnicima, dočasnicima i pilotima grčkog ratnog zrakoplovstva, pismeno se dostavlja glavnom zapovjedniku ratnog zrakoplovstva;

(d) časnicima i dočasnicima grčke policije i obalne straže te policijskim djelatnicima i djelatnicima obalne straže, pismena se dostavljaju njihovu zapovjedniku;

(e) osoblju zaduženom za svjetionike, rasvjetu i semafore, pismeno se dostavlja kapetanu lučke kapetanije u regiji u kojoj oni obavljaju svoje dužnosti (članak 133. stavak 1. ZPP-a).

Ako adresat živi u inozemstvu ili ondje ima registrirano sjedište, pismeno se dostavlja javnom tužitelju suda na kojem se vodi postupak ili na kojem će se održati ročište ili sudu koji je donio presudu koju treba dostaviti i, u predmetima pokrenutima pred okružnim građanskim sudom, javnom tužitelju prvostupanjskog suda u mjestu nadležnosti okružnog građanskog suda. Sva pismena koja se odnose na izvršenje dostavljaju se javnom tužitelju prvostupanjskog suda koji je nadležan u mjestu gdje se provodi izvršenje, a sva izvansudska pismena dostavljaju se javnom tužitelju u mjestu posljednjeg boravišta ili prebivališta u inozemstvu, a ako nije poznata adresa boravišta ili prebivališta u inozemstvu, pismena se dostavljaju javnom tužitelju prvostupanjskog suda u glavnom gradu (članak 132. stavak 1. ZPP-a). Po primitku pismena, javni tužitelj mora ga bez odgode prosljediti Ministru vanjskih poslova koji ga je dužan prosljediti adresatu (članak 134. stavak 3. ZPP-a).

Ako mjesto prebivališta ili točna adresa stanovanja adresata nisu poznati, primjenjuju se odredbe članka 134. stavka 1. i sažetak dostavljenog sudskog pismena oglašava se istovremeno u dvjema dnevnim novinama od kojih se jedne objavljuju u Ateni, a druge u mjestu sjedišta suda ili se obje objavljuju u Ateni, na temelju preporuke javnog tužitelja kojem je dostavljen sažetak sudskog pismena. Sažetak sastavlja i potpisuje osoba koja obavlja dostavu i u njemu moraju biti navedena puna imena stranaka u postupku, vrsta sudskog pismena koja se dostavlja, relevantni zahtjev i, u slučaju sudskih presuda, njezina izreka, sud na kojem se vodi postupak ili na kojem će se održati ročište ili ime službenika koji će voditi ročište i, ako se adresat poziva da pristupi ročištu ili izvrši određenu radnju, moraju biti navedeni mjesto i vrijeme pristupanja i vrsta radnje (članak 135. stavak 1. ZPP-a). Navedeno se primjenjuje i ako Ministarstvo vanjskih poslova potvrdi da se pismeno ne može poslati osobi koja u inozemstvu ima prebivalište ili registrirano sjedište (članak 135. stavak 3. ZPP-a).

Ako su uredi ili trgovine navedeni u članku 138. stavku 4. točki (b), člancima 131., 132. i 133. zatvoreni ili nadležna tijela ili navedene osobe odbiju prihvatiti dostavu pismena ili potpisati dostavnicu, osoba koja obavlja dostavu sastavlja dostavnicu i dostavlja pismeno javnom tužitelju prvostupanjskog suda koji je nadležan za mjesto dostave i koji potom pismeno šalje osobi koja je odbila prihvatiti dostavu ili potpisati dostavnicu.

7.2 Ako se primjenjuju druge metode, kada se smatra da su dokumenti dostavljeni?

Ako se način dostave naveden u točki 7.1. upotrebljavao za osobu koja se nalazi u bolnici ili u zatvoru, ili za mornara, vojnika ili osobu koja boravi u inozemstvu, pismeno koje se dostavlja smatrat će se dostavljenim u trenutku uručenja nadležnim tijelima ili osobama iz navedene točke, neovisno o tome kada je poslano i primljeno (članak 136. stavak 1. ZPP-a).

Ako se način dostave iz točke 7.1. upotrebljavao u pogledu osobe koja nije pronađena na adresi prebivališta i ako ondje nije pronađena niti druga odrasla osoba, pismeno koje treba dostaviti smatra se dostavljenim čim se stavi na vrata adresatova prebivališta ako su ispunjeni svi zahtjevi iz točke 7.1. u pogledu načina dostave (tj. dostava pismena na ruke načelniku policijske uprave ili slanje relevantne pisane obavijesti poštom).

7.3 Ako je druga metoda dostave pohrana pismena na posebno mjesto (npr. u poštanski ured), kako se primatelj obavješćuje o tom pohranjivanju?

Kako je navedeno u točki 7.1., ako se upotrebljavao predviđeni način dostave za osobu koja nije pronađena na adresi prebivališta te ondje nije pronađena niti druga odrasla osoba, nakon pribijanja pismena koje se dostavlja na vrata adresatova prebivališta i uručivanja njegove preslike čelniku policijske uprave, adresatu se šalje pisana obavijest u kojoj se navodi vrsta dostavljenog pismena, adresa prebivališta na kojoj je pismeno postavljeno, nadležno tijelo kojem je pismeno dostavljeno i datum dostave.

7.4 Ako primatelj odbija prihvatiti dostavu pismena, koje su posljedice toga? Smatraju li se pismena propisno dostavljenima ako odbijanje nije bilo zakonito?

Kako je navedeno u točki 7.1., ako adresat odbije prihvatiti dostavu predmetnog pismena ili potpisati izvješće o dostavi, dostavljač u nazočnosti svjedoka stavlja pismeno na vrata prebivališta, ureda, trgovine ili radionice. Pismeno se nakon stavljanja na vrata smatra dostavljenim.

8 Dostava poštom iz inozemstva (članak 14. Uredbe o dostavi)

8.1 Ako poštanska služba dostavlja pismena poslana iz inozemstva primatelju u ovoj državi članici u situaciji u kojoj se zahtijeva potvrda o primitku (članak 14. Uredbe o dostavi), dostavlja li poštanska služba pismena samo primatelju ili smije, u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave, pismena dostaviti drugoj osobi na istoj adresi?

U tom slučaju poštanska služba dostavlja pismeno samo na ruke primatelju.

8.2 U skladu s pravilima poštanske dostave u toj državi članici, kako se može utjecati na dostavu pismena iz inozemstva u skladu s člankom 14. Uredbe o dostavi br. 1393/2007 ako se na adresi za dostavu nije moglo doći ni do primatelja ni do druge osobe koja je ovlaštena primiti dostavu (ako je moguće u skladu s nacionalnim pravilima poštanske dostave – vidi gore)?

U tom slučaju poštanska služba obavješćuje odsutnog adresata da će pismeno ostati u poštanskom uredu određeno vrijeme tijekom kojeg ga može preuzeti.

8.3 Dozvoljava li poštanski ured određeno razdoblje za preuzimanje pismena prije nego se vrate kao nedostavljeni? Ako da, kako se primatelja obavještava da postoji pošta koju treba preuzeti u poštanskom uredu?

Vidi odredbe iz točke 8.2.

9 Postoji li pisani dokaz o dostavi pismena?

Dostavljač sastavlja dostavnicu koja mora sadržavati (a) nalog za dostavu, (b) jasan opis dostavljenog pismena i predmetnih osoba, (c) datum i vrijeme dostave (c) osobu kojoj je pismeno dostavljeno i način dostave u slučaju odsutnosti adresata ili osoba navedenih u člancima od 128. do 135. i članku 138. ili ako one odbiju preuzeti pismeno (članak 139. stavak 1. ZPP-a).

Dostavnicu potpisuju dostavljač i osoba koja preuzima pismeno ili, ako ta osoba odbije primiti pismeno ili ga ne može primiti, svjedok koji je angažiran u tu svrhu (članak 139. stavak 2. ZPP-a).

Dostavljač zapisuje datum i vrijeme dostave i potpisuje dostavljeno pismeno. Osoba kojoj je pismeno dostavljeno može upotrijebiti tu bilješku kao dokaz. U slučaju nepodudaranja između dostavnice i bilješke, prednost ima dostavnica (članak 139. stavak 3. ZPP-a).

Izvješće iz članka 139. sastavlja se u dva primjerka od kojih se jedan uručuje osobi koja je zatražila dostavu, a drugi besplatno zadržava dostavljač.

Dostavljač unosi kratku bilješku u knjigu dostava (članak 140. stavak 1. ZPP-a).

Izvršitelj mora, na zahtjev, dostaviti preslike izvornih pismena koje čuva u svojem spisu osobi koja je zatražila dostavu i adresatu te svim osobama koje imaju zakoniti interes, pod uvjetom da je to odobrio predsjedavajući sudac prvostupanjskog suda koji ima sjedište u regiji u kojoj je obavljena dostava, što se upisuje na zahtjev (članak 140. stavak 2. ZPP-a).

10 Što se događa ako nešto pođe po zlu i primatelj ne primi pismeno ili se pri dostavi dogodi povreda zakona (npr. dokument se dostavi trećoj osobi)? Može li dostava pismena svejedno biti valjana (npr. je li moguće ispraviti povredu zakona) ili je potrebno iznova dostaviti pismeno?

Ako stranka u postupku ne može ispoštovati rok zbog više sile ili zbog prijevare protivne stranke (npr. nevažeća dostava izvršitelja ili namjerni propust osobe koja je zaprimila pismeno da obavijesti stranku u predmetu), ona ima pravo zatražiti vraćanje u prijašnje stanje (članak 152. stavak 1. ZPP-a) u roku od trideset dana od datuma nastanka prepreke koja je činila višu silu ili od datuma kada je saznala za prijevaru protivne stranke (članak 153. ZPP-a).

Ako osoba protiv koje je donesena presuda zbog ogluhe nije uopće pozvana da pristupi sudu ili nije pozvana zakonito ili u propisanom roku, ona ima pravo na ukidanje presude zbog ogluhe u roku od petnaest dana od njezine dostave ako živi u Grčkoj ili u roku od šezdeset dana od posljednjeg oglašavanja sažetka dostavnice presude u skladu s člankom 135. stavkom 1. ako njezino prebivalište nije poznato ili se nalazi u inozemstvu (članak 501., članak 503. stavci 1. i 2. ZPP-a).

Ako je stranka u postupku poslala sudski poziv protivnoj stranci izjavivši da njezino prebivalište nije poznato unatoč tome što je znala gdje joj je prebivalište, protivna stranka ima pravo, ako je izgubila spor, podnijeti žalbu za preispitivanje donesene presude u roku od šezdeset dana ako ima prebivalište u Grčkoj ili u roku od sto dvadeset dana od dostave sporne presude ako njezino prebivalište nije poznato ili je u inozemstvu, ili u roku od tri godine od donošenja sporne presude ako je presuda pravomoćna ili ako protiv nje nije moguće izjaviti žalbu, ili od datuma pravomoćnosti presude, ako uopće nije dostavljena (članak 538, članak 544. stavak 9., članak 545. stavci 1., 2., 3. i 5. ZPP-a).

11 Moram li platiti dostavu pismena i, ako da, koliko?

Troškove dostave unaprijed plaća osoba koja je zatražila dostavu (članak 173. stavci 1. i 3. ZPP-a).

Plaćanje tih troškova nalaže se i stranci koja je izgubila spor (članak 176., članak 189. stavak 1. ZPP-a). Plaćeni iznos ovisi o načinu i vrsti dostave. Najniži troškovi dostave iznose 23,00 EUR ako se predmetno pismeno dostavlja osobi koja živi ili boravi u mjestu u kojoj izvršitelj ima registrirano sjedište.

Posljednji put ažurirano: 16/12/2016

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.